

KARASU

-Evrim'e-

bir boşluğa yıkılır sesi
kaldırır başını anılar defterinden
ilk gençlik derinden çağlar uzaklarda
vakit yok
yaklaştım kemali remzeden yaşıma
şaraba banılmamış kelâm somun olsa
aşıma katık etmem
yâri temaşa olsundan gayrı
bakamam gökte aya
akşam bir menekşe boynuyla eğilir karasu/ya

bir boşluğa yıkılır sesi
şark/ımız kan ağlar
uyur taş plakta türk/ümüz
ben balkonumda yenilgimi meşk eden derviş
kaçamak bakışlara boğarım şehri
uçurumlara nazır o koca kaya
akşam bir menekşe boynuyla eğilir karasu/ya

bir boşluğa yıkılır sesi
öksüz çocukların kalbinde konaklar
var oluş en sancılı haber oysa
yükselen tepelerden çekilen deniz
akletmenin erdemli çağı
damarlarımda emevi putlar şöleni
yorulduk evrim/le mesela
akçeli işlerin akçesin saya saya
akşam bir menekşe boynuyla eğilir karasu/ya

Hüseyin Avni CENGİZ

kum sesli kadınlar

bu sokakta kum sesli kadınlar otururdu eskiden
rüzgâr esse üzüldüdü tenleri
kar toplardı aydınlık gülüşleri
pash sevinçler parlardı gözlerinde
ve usul usul oyarlardı bir safranın içini

güneş sürerlerdi çatlamış düşlerine
ay tozuyla yıkanırdı bakışları
hep ıslak hep ceviz kokan saçlarıyla
akşamı kırarlardı ellerinde
nefesi kesilmiş düşlerin kıyısında
sonsuzluğu bekleyen gemiler gibiydiler

bitmeyen yaslar yüklenirdi bakışları
gider bir martıya dokunurdu yaşları ve
kumsalda bırakılmış ayak izlerini giyerlerdi
çiplak ayaklarına billur şafaklarda

üstü başı ayrılık kokan bir gündü duruşları
sandık odalarında uyurken özlem
bir unutuşu getirip asarlardı zeytin dalına
uykusuz gecelerin içinden geçip giderdi arzuları
ve kalplerine bir boşluğu dikecek kadar
cesaretlili ve hünerliydi elleri

bu sokakta kum sesli kadınlar yaşardı eskiden
yokların içinde var varların içinde yoktu onlar
yıldızlar şahitti hüznlerine
bir gerçeğe yaslanmış hayaldiler onlar...

Filiz ÇELİK DOĞRU

dua

adı görklü güzel tanrı
çağırırım duysan beni
gümanım yok belki amma
cennetine koysan beni

hesap günü yakınırım
medet deyü bakınırım
gazabından sakınırım
rahmetine sarsan beni

biçareyim derdim belli
gurbetteyim sılam belli
kurtuluşa çarem belli
masivâdan soysan beni

vakt erişir gün kavuşur
âşik mâşukla kavuşur
enel hak deyü konuşur
âşikle bir tutsan beni

Turan BORANOĞLU

BENİM

İKİ BAYRAĞIM VAR

Benim iki bayrağım var
Biri ana birisi kız
Benim iki bayrağım var
İkisinin de bağrında
Namusumdur ayla yıldız.

Biri Anamurda gurub
Biri Girnede şafaktır
Benim iki bayrağım var
Biri yurdumun tapusu
Biri kan bedelim haktır.

Biri damarlarımda kan
Birisi alnımda aktır
Benim iki bayrağım var
Birisi gönül yarası
Biri tükenmeyen aşktır.

Biri dudaklarda dua
Biri gözlerde amindir
Benim iki bayrağım var
Biri güneş kadar sıcak
Biri ay gibi serindir.

Biri yüreklerde sabır
Biri yaştar kirpiklerde
Benim iki bayrağım var
Gölgesi üstüme düşer
Pırıl pırıldır göklerde.

Mustafa KAYABEK

BABASI VE KIZI

-süveyda'ya-

I
Babası
Sen benim yaşama sevincimsin derdi kızına
Saçlarını koklarken
Veya parmak uçlarını öperken ardı ardına
Ey ruhumun ve ömrümün göz aydınlığı
Kurbanın olurdu her zaman senin
Öyle içli öyle naif
Ve asil bir kadının hüznlerine benzeyen bakışlarına

Kızı
Sevin baba sevin derdi en sevecen sesiyle
Sevin baba derdi
Denizle konuşabiliyorsan
Veya görüyorsan dalgaların haykışlarını
Duyuyorsan kuşların kanat çırpışlarını
Bana dair umutlarını bir dağ yamacına bırak
Güneşi kışkırdıran çimen kokularını da yanına al lütfen
Bilirim ki her zaman
Çocukluğumdan kopup gelen anıları da özlersin sen

II
Babası
Sen benim en onurlu kavgamsın derdi kızına
Hayatıma anlam katan sıra dışı bir cümle
Sabnim ve selametim
Ey ruhumun ve ömrümün alın yazısı
Hayranın olurdu her zaman senin
Öyle içli öyle naif
Ve özgür bir şairin umutlarına benzeyen bakışlarına

Kızı
Konuş baba konuş derdi en sıradan sesiyle
Konuş baba derdi
Her satırına muhtaç olduğum dizelerin varken
Cesaretlendir beni
Durup dinlenmeksizin kulak kesileyim her bir sözüne
Hangi yol terbiye edecekse sınıyıp sabrımızı
Olanca gücünle sadece onları düşün lütfen
Bilirim ki her zaman
Karmaşık düğümleri de çözmeyi istersin sen

III
Babası
Sen benim inancimsin derdi kızına
Yüreğimde sakladığım yegane sevinç
Gökyüzümün gurbetinde bir yıldız
Ey ruhumun ve ömrümün güneşi
Medyunuşukranın olurdu her zaman senin
Öyle içli öyle naif
Ve masum bir bebeğin sevinçlerine benzeyen bakışlarına

Kızı
İnan baba inan derdi en inatçı sesiyle
İnan baba derdi
Çocukluğumdan miras kalan birçok hatıram varken
Ve sınırlanırken ailecek gurbet duraklarında
Sabir ağacına yaslanırdı anacığım o dönem
Sense ağlardin bazen hayal meyal hatırladığım
Şimdi istersen bütün bunları düşünüp üzümüne kendini
Ve içinden hepimiz için yeni bir dilek tutuver lütfen
Bilirim ki her zaman
Şiirlerini teslim alan gözyaşlarını da seversin sen

Mehmet EKİCİ

Kıbrıs Türk Federate Devleti Meclisi, 15 Kasım 1983'te öybirliğıyle
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurulduğunu ilan etti.
Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin
37. Kuruluş Yılı Dönümü Kutlu Olsun!

İLAHİ KOMEDYA (ÜÇÜNCÜ KANTO)

“Buradan gidilir acılar kentine,
buradan gidilir bitmek bilmeyen acıya,
buradan gidilir yitmiş insanlar arasına.

Adalet yol gösterdi ulu rabbime,
kutsal güç, yüce bilgelik, ilk sevgi
yarattı beni.

Benden önce her şey sonsuzdu;
sonsuz dek süreceğim ben de.
İçeri girenler, dışarıda bırakan her umudu.”

Bir kapının üstünde koyu renkle
yazılı bu sözleri görünce:
“Usta” dedim, “beni ırkıtıyor bu sözlerin
anlamı.”

O, içinden geçenleri anlamıştı:
“Burada her türlü korkuyu bırakmalı,
ödekleğin kökünü kazmalı,

Sana söylediğim yerdeyiz şimdi,
akıl hâzinelerini yitirdikleri
için acı çekenleri göreceksin.”

Sonra eliyle tutup elimi,
gülümseyerek yüreklendirdi,
gizlerin içine soktu beni.

Burada ağlamalar, inlemeler, yakınmalar
uğulduyordu yıldızsız gökte,
gözlerimden yaşlar boşandı benim de.

Çeşitli diller, iğrenç küfürler,
acıdan yakınlar, öfkeden bağırınlar,
yüksek sesler, boğuk sesler, çırpın eller,

sonsuz dek karanlık bu havada,
bir kasırgada savrulan kumlar gibi
kendini kendine dönen bir uğultu
oluşturuyordu.

Korkudan başım dönüyordu.
Dedim ki: “Usta bu duyduklarım ne?
Acıya yenik düşen bu insanlar kim?”

Dedi ki: “Bu rezil durumdakiler
kötülük de, iyilik de yapmadan
yaşamış olanların ruhları.

Tanrı’ya başkaldırmayan,
ama yanında yer almayıp, yansız kalan
kötü meleklerle birlikteler.

Cennet, güzelliği gölgelemesin diye kovdu
bunları,
işyancı meleklerle onur katmayacakları
için Cehennem’in dibine de almıyorlar
onları.”

...
Dante Alighieri-1320
Çeviri: Rekin TEKSOY

ŞİİRLERİMDE TANIDIM SENİ

Yazdıkça anladım
Okudukça sorguladım
Sevdikçe bağlandım
Ağlamak kadar
Tutsak kaldım sana
Karanlık sokakların
Kar beyazıydı gördüğüm
El değmemiş karanlıklarda
Aşka meydan okudum
Özgürdü heveslerim
Geçimsiz bir şairin
Şaheseriydin sen
Hayallerimde yarattığım
Gerçeğe yasaklım
Aşka inancım
İlk bakışta
özlerine yakalandığım
Gündüzümü geceme katıp
Hasretime katık yaptığım
Sırlarımda gizli
Yol arkadaşım
Akıl fikrim
Yalnızlığuma musallattım
Söylemekte geç kaldığım
Cümlelerimin , utangaç hali
Sisli bir kasım ayında
Doğdum ben
Babamın ilk çocuğu
Annemin göz ağrısı
Ve şimdi
En yalın halimle
Senin arındayım
Varlığımın sebebi
Sevdiğim kadın
Kadife kışlarımda kalsın
Sensiz aksamlarım
Ak düşün kirpiklerime
Andıç bir söz
Emir versin yüreğime
Yarın olsun baharlarım
Ellerin dokunsun
Mavi sabahlara
Seher vakti geleyim sana

Sen koksun avuçlarım ...
Alper ÖZSAKINÇ

GÖZLERİN MASAL

Yeniyetme bir hikayenin,
İlk cümleleri
Gökten düşen ilk elması,
Kötü adamı, iyi yaşlısı
barınak tutmuş gözlerini ...

Kah Kül Kedisinin
Toz bezinde zerrelere bölünüyor
gözlerin
Kah Keloğlan'ın peşinde koşarken
Yakalıyorum yeşillerini ...

En karanlık ormanlar
En dipsiz kuyular
En kayıp yollar
Aydınlanıyor kirpiklerinin tılsımlarıyla
Ve sen,
Kırlı çocuk yüzlerini
Ayak izine bulanmış, ekme kırıntılarını
Temizliyorsun bakışlarınla...

Bir masalda olması gereken,
Her şey var gözlerinde!
Göz kapaklarına yapışmış,
Mutluluk, ayrılık ve vuslat!
Sadece geçmiş - gelecek değil
Çimen bakışlarına sığışmış hayat!

Anla işte,
Gözlerin,
Bir masalın mutlu sonu!
Bilinen tüm rolleri harcıyor tek kalemle
Ve kendi kendine giyiniyor hayatı,
Masalsı bir istekle!

Ayşe İSMETOĞLU

Bir Resim Çizdim

Yüzüm de çizgi çizgi işte! Resmim.
Feri sönmüş, itiraf ediyorken gözlerim.
Nerede yaşadıklarım, nerede kaldı
hayallerim
Döndüm yüzümü aynalara,
İşte! çizdim, karşımda eserim

Korkuyorum kendimi çizmekten aslında.
Ustalaştığım zannettiğim yıllar yılı,
ihtiyarladıkça!

Görünmezdi gençken, yer yoktu korkuma!
Böyle mi olurdu! Ne bir iz ne bir fırça
Durmadım çizdiğim tam kırk yılda
Bir resim çizdim, işte meydanda.
Yıllar yılı baktığım aynalarda!

Mustafa PARLAK

Bilinmeyen

Seversin, dilin tutulur, söyleyemezsin
Dilersin, dizlerin çözülür gidemezsin
Bakarsın, gözlerin körelir, göremezsin
Koklarsın, batar saçları, öremezsin.

Nasıl sevgi, nice aşktır bu bilemezsin
Unutup kalbinden bir türlü silemezsin
Gel dese her şeyi bırakıp gelemezsin
Yıkılırsın kahrından bir türlü ölemezsin

Hakan YOZCU

- Akıllı insan, ahmakların hikayelerini dinlediği zaman sahip olduğu aklın kıymetini anlayacak ve böylesi bir nimet, şükretmesine vesile olacaktır.
- Zühri'den arkadaşlarına şöyle dediği aktarılmıştır: “Şiir okuyun ve kıssa anlatın. Çünkü kulak aynı şeyleri duymaktan bıkar, kalp de nefret eder.”
- Ahmak, amacı doğru olmasına rağmen yanlış yol takip eden ve amaca ulaşacağı yoldan ilerlerken yanlış hareket edendir.
- Zenginin fakir, fakirin zengin olduğunu ve dirinin öldüğünü duyarsan inan. Ancak ahmağın akıllandığını duyarsan asla inanma.
- Ahmak altı hasletle tanınır: Sebepsiz yere öfkelenmek, meşru olmayan yere bağışta bulunmak, faydasız konuşmak, herkese güvenmek, sır tutmamak, dost-düşman ayıramamak, aklına geleni konuşmak ve kendisini insanların en akıllısı sanmak.
- İnsanlar dört sınıftır: Bilen ve bildiğini bilen; o kişi, alimdir. Ondan istifade edin. Bilen ve bildiğini bilmeyen; o, sıradan biridir. Bilmeyen ve bilmediğini bilen; o, ilim talebesidir. Ona bilgi verin. Bilmeyen ve bilmediğini bilmeyen; o, ahmaktır ve onu reddedin.
- Ahmağın iki huyu asla yok olmaz: Çabuk karşılık vermek ve sağa sola çokça bakmak.
- Ahmağın sıfatlarından biri de bilgisizliktir. Çünkü akıl, sahibinin az da olsa birşeyler öğrenmesini sağlar.

KİTAP OKUMA NOTLARI

AHMAK VE DALGINLAR İbnü'l Cevzi

Tam ismi 'Ebu'l-Ferec İbnü'l Cevzi Ebu Abdurrahman bin Ebi'l Hasan' olan İbnü'l Cevzi, 1116 yılında Bağdat'ta doğmuştur. Daha çok küçük yaşlarda dönem büyük alimlerinin yanına girmiş, onların himayesinde yetişmiştir. Özellikle hadis ve tefsir alanında birçok çalışmaya imza atmıştır. Hadis, tefsir ve tarih üzerine birçok önemli eseri vardır. Bunların dışında dil üzerine de bazı çalışmaları olmuştur. 1201 yılında ölmüştür.

- Ahmağın hasletlerinden biri de, yalan övgülerden ve hürmetten hoşlanmasıdır.
- Bir kimsenin akıllı olduğunu anlamak istersen sohbet esnasında asılsız bir şey anlat. Onu dinlediğini ve kabul ettiğini görürsen o ahmaktır.
- “Ahmaklara kızma ki derdin artmasın.”
- “Ahmağa küsmek Allah'a yakınlıktır.”
- “Ahmağı yermek saman seline üflemez gibidir.”
- “Akıllı olmayan her arkadaş, sana düşmandan daha fazla düşmandır.”
- Habneâk, günün birinde devesini kaybeder ve “Kim devesini bulursa deve onundur” diye tellal bağırır. “Öyleyse aramana ve tellal bağırmana ne gerek var?” denildiğinde “Bulmanın tadı nerede!” dedi.
- ... ona denildi ki: “Atına ne ad koydun?” Bunun üzerine kalktı, atın bir gözünü çıkardı ve “Adını kör koydum!” dedi.
- Hikaye edildiği üzere Cuha, çöle birkaç altın para gömer ve gömüldüğü yerin üzerindeki bulutu işaret yapar.

[Kitap'tan alıntılar.]

Mahalle Kahvesi Şiirinden...

...
Duvarda türlü resimler: Alındı Çamlıbeli,
Kaçırılmış Ayvaz'ı ağlar Köroğlu rahmetli!
Arab Üzengiye çalmış Şah İsmail gürzü;
Ağaçta bağlı duran kızda işte şimdi gözü.
Fıraklıdır Kerem'in "Of?" der demez yanışı,
Fakat şu "Ah mine'l-aşk" a kim durur karışı?
Gelince Ezrakabânü denen acüze kadın
Külüngü düşmüş elinden zavallı Ferhâd'ın!
Görür de böyle Rûfâ'i'yi: Elde kamçı yılan,
Beyaz bir arsana binmiş; durur mu hiç dede can?
Bakındı bak Hacı Bektâş'a: Deh demiş duvara!
Resim bitince gelir şüphesiz ki beyte sıra
Birer birer oku mümkünse, sonra ma'nâ ver...
Hayır, hülâsası kâfi, yekûnu ömre sürer:
...

Mehmet Akif ERSOY

ATALAR SÖZÜ

Her zaman gemicinin istediği rüzgâr esmez.

mâsivâ

LUGATÇE

Dünya, kainat. Tasavvufta alem. Allah'tan başka her şey demektir. 5 çeşit alem kabul edilmektedir: Lahut alemi, Ceberut alemi, Meleket alemi, Anasir alemi, İnsan-ı Kamil alemi. *Zahir alemi, görünen alemdir ve maddedir; batın alemi ise soyuttur, ruhlar alemidir.*

HİKÂYESİ

Tarık BUĞRA

Küçük Ağa, bir Anadolu kasabası olan Akşehir'den yola çıkılarak, kurtuluş mücadelesinin bir bölümünün anlatıldığı romandır. Birinci Dünya Savaşı ile birlikte Osmanlı Devleti eski gücünü, heybetini kaybetmeye başlamış, isyanlar ve işgallerle zayıf duruma düşmüştür.

I. Dünya Savaşı bitmiş ama Osmanlı Devleti üzerindeki kötü etkileri devam etmektedir. Ordu terhis edilince asker memleketlerine dönmüşler, yaşanan kayıpların izleri devam etmektedir. Savaş gidenlerin pek çoğu dönmemiş, pek çoğu sakat kalmıştır. Akşehir kasabasında sadece yaşlılar, kadınlar ve çocuklar kalmıştır, eli silah tutan gençler cephelerden ya dönmemiş dönebilen çok azı da bitkin yorgun veya sakattır. Anadolu'nun her yeri gibi burada da açlık, yokluk ve fakirlik kol gezmektedir.

"Sağlığın ve hayatın hastalıktan hatta ölümden beter olduğu haller vardır. Biz işte öyle günler yaşıyoruz. Yunan ordusu ta kalbimize kadar dayandı. Girdiği yerde ümmet-i Muhammet, ölümü son halas çaresi sayıyor. Şimalde Pontus, şarkta Ermenistan hortlamak sevdasında. Ora halkı da inim inim iniyor.

"Bolu kaynarken, Düzce Bolu'dan beterken, Sivas, Samsun, Trabzon "Yardımlı" diye haykırırken..."

"Yıkılıp yıkılan köyler, kasabalar, süngülenen gebe kadınlar, içindeki cemaatle beraber, gaz dökülüp ateşe verilen camiler ve mescitler..."

"Harp, insanlardan ayrılmaz dedikleri taraflarından çoğunu silip süpürüp götürmüştü. Konuşmak yok, düşünmek, hatta düşünmek bile değil de, hatırlamak, ümit etmek, hayal kurmak, ümitsizliklerle ürpermek, can korkusundan donup kalmak vardı."

"Korkmaya hakları yoktu, çünkü yalnız sokaklar değil, bütün kasaba, bütün memleket sahipsizdi. Sahibini yitirmiş, kimin sahip çıkacağı, nasıl bir sahibin çıkacağı bilinmiyordu."

"... kanaat ve hüküm yoktu. Ne olacaktı, ne yapılabilirdi, ne yapmak lazımdı? Bunu kimse bilmiyor, hatta belki de bilmek istemiyordu."

"Bu millet köle olamaz. Cenab-ı Rabbül-âlemin buna izin vermez, vermemiştir, vermeyecektir."

"... bir türlü bir araya gelemiyorlardı. Bir araya gelmek şöyle dursun, aralarında çetin anlaşmazlıklar vardı. Neredeyse Yunan'ı bırakıp birbirlerini ilk düşman sayacaklardı."

"Kuvayı Milliye'nin ilk hedefi, vatani ve Zat-ı Şahane'yi düşman baskısından kurtarmaktır... Kurtuluşumuz ancak Kuvayı Milliye sayesinde mümkündür çünkü Zat-ı Şahane'nin ve hükümetinin eli kolu bağlıdır. Padişahımız, Kuvva'yı açıktan açığa tutamıyorsa bunun sebebi düşmanın eline düşmüş bulunmasıdır; yoksa gönlü bizimle beraberdir."

"Ne sanırdın dangalak, harp ya... Hem de cihad, cihad-ı ekber len... Aç gözünü. Tövbe estağfurullah. Serseme bak, len Yunan gelmiş Osman Gazi'nin, Yıldırım Han'ın mezerini çiğner, bununla da kalmaz adını defterden silmek ister, topumuzun din ocağına kast eder, vatanımızı elimizden almak ister. Ermenisi şarkta, Pontus'u şimalde ümmet-i Muhammet'in ırzına namusuna, canına kıyar."

"Senin irahatın bugünlük len avanak, bugünlük. Yarın senin bacanda baykuş öter. Bi umut varsa o da Kuvva'da len, Kuvva'da! Aç gözünü, Yunan'ı, Ermeni'yi kovmaya, Pontus'u bastırmaya, evlad-ı İslam'ı kurtarmaya can koyanlar mücahit değil de kimmiş mücahit?"

"Osmanlı ruhu idi bu... Bu mucizeler pınarı idi, bitmez tükenmez iman, yaratıcılık ve kudret pınarı idi. Asıl felaket bu pınara sırt çevirmek, bu pınarın gözlerine taş tıkmak değil de ne olurdu? Osmanlı ruhu idi bu, elbette bütün engelleri aşacaktı. Ve aşması lazımdı. Onsuz bir dünya, hele onsuz bir İslam âlemi olabilir miydi?"

"Bütün bunların çoğu, insanların kendi kendileri ile yaptıkları tutguların sonucu idi. İnsanlar önce odalarında, yataklarında kendi nefisleri ile kavgaya tutuşmuştu. Kavganın evlerden, kırk yıllık kır kocalardan sokaklara taşması daha sonra idi."

"Doğru'yu bulmak, doğru'yu üstte çıkarmak, doğru'da buluşmak ille trajediler mi isteyecekti? Doğru'nun bu yeryüzü cennetinin, doğru'da anlaşmak denilen cennetin yolu neden böyle çetindi?"

"Kılık kıyafet desen, biri öteki gibi giyinmiş iki kişi çıkmazdı. Kimi avcı biçimi, kimi yarım ağı, kimi tam ağı pantolonlu, bazısı külotuna dolak sarmış, bazısı yün çorabını çekmiş, bir kısmı da çıplak ayağına çarık veya yemeni geçirmişti... Bıyıklar, sakallar ve saç kesimleri bile ayrı ayrıydı ve kısacası, hepsi birden insanda hiç de iç açıcı, güven verici bir tesir uyandırmıyordu."

"Artık yalnız eli silah tutanlar değil, beş on okka yük taşıyabilecek, bir kağının öküzlerine embel dürtebilecek çocuklar ve kadınlar da cihada akıyordu. Daha şimdiden isimler çıkmıştı ortaya: Kara Fatmalardan, Ayşe Onbaşılardan, Pembe Çavuşlardan bahsediliyordu. Kadınlık ilk defa şahadet ve gaza mertebelerine ermişti. ...

müzik

Aramızda İki Engel

Şu Beşparmak Dağlarını
Kaldırmalı yar aradan
Bir kuş olup süzülmeli
Sarı saçlı ovalardan yar

Aramızda iki engel
Beşparmakla Toroslar var yar

İki satır haberinle
Yüreğime doğdun işte
Buldu beni her nefeste
Hem sevdan hem yalnızlığın var yar

Aramızda iki engel
Beşparmakla Toroslar var yar

HALUK LEVENT

MÜZİĞİ DİNLE

sinema

Buğday

Senaryo: Leyla İpekçi & Semih Kaplanoglu
Yönetmen: Semih Kaplanoglu-2017 (Süre: 123 dakika)
Oyuncular: Jean-Marc Barr, Ermin Bravo, Grigoriy Dobrygin

film hakkında...

✓ Buğday, Adana Film Festivali'nde "En iyi yönetmen ödülü" aldı. Ancak sahnede, yıllardır kendini "muktedir" olarak gören "ayrıcılık (1) sinit" tarafından ötekileştirilmeye maruz kaldı. Semih Kaplanoglu:
"Ben her filmimde insanlığa "insan olmaya" dair bir hikâyeye anlatmaya çalıştım. İlla bir fark arıyorsak Buğday, Keft suresindeki Hz. Musa ve Hz. Hızır(as) kıssasından ilhamla oluştuğundan insanlığa hitap ediyor, diyebilirsiniz."
"Film sadece estetik ve felsefik açıdan değil, yaşadığımız hayata dair sorumluluk taşıyan, neler olduğunu anlamaya çalışan insanlar için de bir şeyler ifade ediyor."
"Bütün insanlığın bir sınavda olduğunu düşünüyorum. Savaşlar, iklimsel değişim, aşırı tüketim. Bütün bunlar aslında bizim yaratışımızdan, özümüzden kopamazla ve hakikat bilgisini unutmamızla alakalı. İsteride ne oluyorsa dışarda da o oluyor. Ama her zaman umut var. Müstemsak buna iman etmemiz lazım."
"Bize ait bir dil var. Bir defa bunu keşfetmemiz lazım. Ahmed Yesevi, Yunus Emre, Mevlana, Niyazi-i Mısri, İbnü'l-Arabi, Umml Sinân, Gazali ve adını anamadığımız yüzlerce arifin ortaya koyduğu büyük bir kültür birikimidir. Biz gözümüzü ve gönlümüzü buraya çevirirsek, oradaki dili ve estetiği sindirebilirsek, filmlerimiz bütün o eksikliklerden veya fazlalıklardan azad olacaktır."

İZLE

KİTAP/LİK

DÜNYA KLASİKLERİ

Dante Alighieri
Mayıs-Haziran 1265 - 15 Eylül 1321)

ESERLERİ

LATİNCE YAZDIĞI ESERLERİ
De vulgari eloquentia (Halkdilinde Belagat)
Monarchia (Monarşi)
Epistulae (Mektuplar)
Ecolgae (Eklogalar)
Quaestio de aqua et terra (Su ve Toprak Sorunu)

İTALYANCA YAZDIĞI ESERLERİ
Vita nuova, Yeni Hayat, çev. İşıl Saatçioğlu (İstanbul: YKY, 1995).
Rime (Şiirler)
Rime / Şiirler, çev. Kemal Atakay, iki dilli baskım (İstanbul: YKY, 2001).
Convivio (Şölen)
Il Fiore (Çiçek)

La Divina Commedia (İlahi Komedya) Inferno (Cehennem), Purgatorio (Araf) ve Paradiso (Cennet)
İlahi Komedya, çev. Hamdi Varoğlu (İstanbul: Hilmi Kitabevi, 1938).
İlahi Komedya, çev. Feridun Timur (İstanbul: MEB, 1955-1956).
İlahi Komedya, çev. Rekin Teksoy (İstanbul: Oğlak, 1996).
İlahi Komedya, çev. Seyhan Satar (İstanbul: Oda, 2001).
İlahi Komedya Çev. Rekin Teksoy (İstanbul: Oğlak, 2008) 7. Baskı

DOĞA & SANAT

Fraktal

Bitkilerde hiçbir yaprak, alttakini kapatmayacak şekilde dizilir. Güneş ışığı ve yağmuru eşit paylaşırlar. Galaksileri oluşturan gezegenlerin sıralanışındaki kutsal mimari ve geometriye bakarken, **sonsuzluğa; kutsal olanı anladığımız kadar yaklaşıyoruz.**

Allah doğanın mimarisi ile geometrisini estetik, oranlı, dengeli, ritmik ve uyumlu yaratmıştır... "Bedenimizin saklı ve açık yapılarında; epitel dokuda, DNA'da, saç telinde, doğada; bir örümcek ağında, bir arı peteğinde, bitki taç yapraklarında, ağacın gövdesinde, manevi özün gizemi saklanır.

http://kosmosmacerasi.com/v1/2015/06/fraktal-ncedir/

Mehmet Emre ÇELİK

Dadaloğlu konar göçer bir aşiktir. Onun şiirlerinde göçebe yaşamın tüm ayrıntılarını görmek mümkündür. Konar göçer, göçebe veya yörük kavramlarını birbirinden ayırmak mümkün değildir. Her üç kavramla da anlatılmak istenen, Orta Asya'dan yürüyerek Anadolu'ya göç eden Türkmen aşiretleridir. Aşiret halkının hayvanlarına mera temin etmek ve kendilerini de iklim şartlarına uydurmak için, bütün hayvanları ile birlikte mevsimden mevsime düzenli bir biçimde yaptıkları harekete "göç" denmektedir. Yaz aylarında, hayvanlarının daha iyi yayılabilmesi için yaylaklara çıkan yörükler, havanın soğumaya başlamasıyla birlikte sonbahar mevsiminde, yükseklerden alçaklara yani güzleye inerler. Kış mevsiminin yaklaşmasıyla da yörükler kışlaklarına geri dönerler. Yayla olarak seçilen yerlerde aranan başlıca özellikler arasında; bol ve güzel suları, açık, bol otlu düzlükler olması bulunur.

Dadaloğlu'nun, Çukurova'da kışlayan Avşarların yaylaya göçlerini hikaye ettiği "Harpboğaz'dan aşar yolu Avşar'ın" adlı şiiri şöyledir:

Yandaki şiir, özellikle Avşarların göç güzergâhı hakkında bizi fikir sahibi yapmaktadır. Adana, Osmaniye ve Kahramanmaraş dolaylarını anlatıldığı şiirde kullanılan bel, boğaz, yokuş gibi kavramların göç yolunun denli zor olduğunu göstermektedir. Ayrıca şiirde, yörüklerin nerelerde durup dinlenmeleri gerektiği konusunda bilgiler de vardır. Dördüncü dörtlükte yer alan "pınar" ve "keklik" sözcükleri, yörüklerin yaşamlarında hayli yer tutan kavramlardır. Yaylaya göç yolunda pınarbaşlarında durulur ve kervanın su ihtiyacı giderilir. Yaylaya çıkıldığında ise aileler çadırlarını pınarbaşlarına, su kenarlarına kurmaya özen gösterirler. Çünkü su kenarlarında canlılık vardır. Gerek insanlar gerekse hayvanlar için yaylada su, büyük önem arz etmektedir.

Ötüşüyle ünlü olan keklik, yörükler için değerli bir hayvandır. Kekliğin sesini büyük bir hayranlıkla dinleyen yörükler, onları yakalayarak, evlerinde kafeslerde beslerler. Büyüklere küçükler aktararak yüzyıllardır süregelen bu gelenek, Anadolu'da hala canlılığını korumaktadır. Son dörtlükte ise, Avşarların yaylaya olan bağlılıkları dile getirilmiştir.

Dadaloğlu'nun şiirlerinde sıkça değiştiği konulardan biri de "iskân"dır. İskân, en geniş anlamıyla beşerî yerleşmedir. Mevsimlere göre yer değiştiren, yazın yaylaya dağa çıkan, kışın ovaya yazlığa inen yarı göçebe grupların bir süreliğine yerleşmeleri iskan olayı olarak tanımlanır. Türkmen aşiretleri, XVII. yüzyıldan başlayarak birkaç kez iskân edilmişlerdir.

İlk iskân 1691-1696 yılları arasında güneyden gelen Araplara karşı, Türkmenlerin sınır uçlarına yerleştirilmesi şeklinde olmuştur. İkinci iskân, daha çok 17. yüzyılda uygulanan aşiretlerin kendi yaylak ve kışlaklarında yerleştirilme girişimi biçimindedir. Üçüncüsü ise, 18. yüzyılda Türkmen aşiretlerini cezalandırmak amacıyla yapılan zorunlu iskândır. Dördüncü iskan, 1866 tarihinde Derviş Paşa başkanlığında, Ahmet Cevdet Paşa'nın da dahil olduğu bir heyet tarafından yapılmıştır. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde hem iç hem de dış kaynaklı kargaşanın hakim olduğu görülür. Bu kargaşa ortamında merkezî yönetim zayıflamış ve çeşitli bölgelerde isyanlar ortaya çıkmıştır. Anadolu'nun güneyinde de konar göçer aşiretler dağlarda

eşkıyalığa soyunmuş, türlü zorbalıklarla halkı canından bezdirmiştir. Mahallî yönetimi güçlendirmek, dağları isyancıların kontrolünden çıkarmak, bölgede asayiş sağlayarak huzurlu bir ortam yaratıp, halkı medeni bir hayat içerisine sokabilmek amacıyla Fırka-i İslahiye adı verilen bir ordu kuruldu. Bu ordu, konar göçer aşiretleri iskâna zorladı. Bu durumda Dadaloğlu'nun bağlı bulunduğu Avşar aşireti de Kayseri ve Sivas dolaylarına iskân edildi.

Avşarlar, Osmanlı yönetiminin bu iskân kararını içlerine sindiremezler. Yüzyıllardır konar göçer yaşama düzenine alışmış olduklarından bu durumu kabullenmek istemezler. Dadaloğlu'nun şu dizeleri iskân karşısındaki üzüntülerini dile getirir:

**Tenimiz iskandan yesir olacak
Dost ağlayıp düşmanımız gülecek
Dadaloğlu'm dünya kime kalacak
Nuşirevan Adil'e de kalmadı**

Yine bir başka şiirinde Avşar aşiretinin iskân karşısındaki isyanını şöyle açıklar:

**Adana'ya divan harbi konunca
On yedi bey o celseye varınca
Derviş Paşa iskan emrin verince
Kozanoğlu beyliğinden düştü mü
İskân emri oldu aşiret yasta
Kız gelin kalmadı hepsi hasta
Dadaloğlu'm hapis derler Payas'ta
Kanat takıp sur duvarın aştı mı**

Osmanlı Devleti'nin iskân kararı almasından sonra Avşarlar, yaylalarından indirilir ve iskân yerlerine yerleşmeleri için zorlanırlar. Fakat Avşarlar, padişahın fermanına karşı gelerek ölmeye bile razı olurlar. Dadaloğlu da şiirinde padişaha şöyle (Yüce dağdan aşan yollar bizimdir) seslenir:

Avşarlar, padişahın fermanı karşısında direnmek isterler fakat başarılı olamazlar. İskân sonrası yeni yerlerine yerleşen Avşarlar, eski günlerini ararlar ve sürekli yaylaya göç günlerini özlerler. Dadaloğlu da pek çok şiirinde bu durumu dile getirir:

**Altmış ayak kara çadır tutardık
Bu meydana ne cıdalar atardık
Her birimiz bir orduya yeterdik
Şimdi sığınç olduk ıssız dağlara
Gördüm Anavarza bir duvar taşı
Aşiret iskanda binalar başlı
Altı arap atlı böğrü kılıçlı
Eli kuşlu boy beylerim nic'oldu
Nerde aşiretler edepli uslu
Oda çadırımız pek muhabbetli
Üst yanı Bozdoğan altı Ceritli
Kaplan postlu kır atlılar nic'oldu**

Yukarıdaki dizelerden de anlaşılacağı gibi göçebe Türkmenlerin meskeni, çadırıdır. Yörükler arasında kara çadır, kıl çadır ya da çul çadır olarak adlandırılan bu mesken tipi, keçi kılından üretilir ve tek katlı uzunca bir ev biçimindedir. Çuvalı üst üste yığarak çadır içinde odalar oluşturulabilir. Son dörtlükte yer alan "oda çadırımız pek muhabbetli" dizesiyle, herkesin ortak malı sayılan bir çadırda, aşiret üyelerinin bir araya gelip sohbet ettikleri anlaşılır. ...

[III. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi 2010, Bildiriler Kitabı, Cilt 2 s.1042-1047]

